

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ

Олександр Григорович Резніков
(до 70-річчя з дня народження)

У листопаді 2009 р. виповнилося 70 років від дня народження і 45 років наукової діяльності члена-кореспондента НАН і АМН України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії УРСР, доктора медичних наук, професора Олександра Григоровича Резнікова.

О.Г. Резніков у 1962 р. з відзнакою закінчив Одеський медичний інститут ім. М.І. Пирогова і протягом трьох років працював завідувачем сільської лікарської дільниці і головним лікарем Сухо-Єланецької лікарні в Миколаївській області. У студентські роки наукова діяльність О. Г. Резнікова була зосереджена на вивченні ролі гормонів надниркових і парашитоподібних залоз у регуляції внутрішньотокового тиску і проникності гематофтальмічного бар'єра.

Після захисту кандидатської дисертації за спеціальністю “патологічна фізіологія” (1965), виконаної під керівництвом члена-кореспондента АМН СРСР М.Н. Зайка,

розпочав працювати у Київському НДІ ендокринології та обміну речовин у лабораторії патологічної фізіології під керівництвом академіка В.П.Комісаренка. У 1974 р. успішно захистив докторську дисертацію, присвячену інгібіторам функції кори надниркових залоз. З 1973 р. – засновник і незмінний керівник лабораторії нейрогормональної регуляції розмноження, яку в 1991 р. було реорганізовано у відділ ендокринології репродукції та адаптації.

О.Г.Резніков – видатний патофізіолог-ендокринолог, учень академіка В.П. Комісаренка і члена-кореспондента АМН СРСР М.Н. Зайка. Наукова спадщина Олександра Григоровича багата і різноманітна. Межі його наукових пошуків і здобутків охоплюють проблеми фізіології, патофізіології, ендокринології, нейроендокринології, фармакології, онкології, клітинної біології. Основні напрями наукових досліджень О.Г. Резнікова – нейроендокринна регуляція статевих і надниркових залоз за умов норми та патології, статева диференціація мозку, патогенез і лікування андрогензалежної патології (рак простати, синдром полікістозних яєчників, безпліддя, гірсутизм), синдрому пренатального стресу, а також ендокринна фармакологія і раціональне застосування фармакологічних препаратів у медицині і тваринництві.

О.Г. Резніков є одним із засновників нової галузі патофізіології – функціональної нейротератології, автором теорії гормон-нейромедіаторного імпринтингу мозку. Він обгрунтував нову галузь медицини – превентивну нейроендокринологію, запропонував нові методи діагностики та лікування ендокринних і онкологічних захворювань. Під керівництвом академіка В.П. Комісаренка Олександр Григорович брав безпосередню участь у створенні, дослідженні механізмів дії та впровадженні препарату хлодитан та його аналогів – засобів

лікування раку кори надниркових залоз і хвороби Іценка-Кушинга. О.Г. Резніков вперше в СРСР ініціював створення, дослідження та впровадження у медичну практику антиандрогенів для лікування раку простати, гірсутизму, синдрому полікістозних яєчників, діагностики гіпогонадізму. Експериментально обґрунтував і втілює в онкоурологічну практику новий метод фармакотерапії раку простати – низькодозову естроген-антиандрогенну терапію. В останні роки Олександр Григорович активно працює у галузі клітинної біології та нанотехнологій. Він вперше у світі отримав дані щодо протипухлинної дії рекомбінантного білка ЕМАР-II на трансплантовану тканину раку простати людини, що відкриває шлях для розробки принципового нового методу лікування раку простати. В кожному з цих напрямів О.Г. Резніков здобув вагомі наукові результати, що збагатили світову науку і отримали визнання в СНД і за кордоном.

Багатопланові дослідження О.Г. Резнікова знайшли своє відображення у більш як 475 наукових працях вітчизняних і закордонних видань. Він є автором або співавтором 23 монографій (з них дві – англійською мовою: "Hormone-Neurotransmitter Imprinting in the Neuroendocrine Control of Reproduction", New York, 2004; "Androgen Deprivation Strategy in Prostate Cancer", 2001), трьох підручників з патофізіології та ендокринології, 15 авторських свідоцтв і патентів, кількох лікарських засобів (хлодитан, ніфтолід, флутафарм). Наукові праці О.Г. Резнікова широко цитуються зарубіжними авторами.

О.Г. Резніков є членом міжнародних наукових співтовариств нейроендокринологів, фізіологів і патофізіологів. Під його керівництвом виконувалися пріоритетні науково-дослідні проекти у рамках низки міжнародних наукових програм ВООЗ і фінансувалися за підтримкою грантів Міжнародного наукового фонду Дж. Сороса.

На запрошення університетів США і Канади він працював у них професором, зміцнюючи авторитет України в світі.

Олександр Григорович є гордістю вітчизняної науки, генератором нових ідей в галузі фундаментальної та прикладної медицини. Він створив знану наукову школу з патофізіології ендокринної системи. Під керівництвом О. Г. Резнікова підготовлено 5 докторів і 23 кандидати наук. Його учні очолюють лабораторії та кафедри науково-дослідних і медичних закладів.

Наукові здобутки О.Г. Резнікова відзначено Державною премією УРСР, відзнакою "За наукові досягнення", премією ім. О.О. Богомольця, медаллю ім. В.В.Підвисоцького НАН України, премією з теоретичної медицини АМН України, медаллю ім. В.Я. Данилевського, Почесними грамотами Президії НАН України, Президії АМН України, МОЗ України.

О.Г. Резніков проводить активну громадську і науково-організаційну роботу. Він був членом наукових рад з фізіології вісцеральних систем АН СРСР і АМН СРСР, заступником голови експертної ради ВАК України, заступником голови Комісії з питань біоетики при Кабінеті Міністрів України, засновником і першим головою правління Асоціації репродуктивної медицини України. Нині – член бюро Відділення біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України, голова Проблемної комісії МОЗ і АМН України "Патологічна фізіологія та імунологія", віце-президент Наукового товариства патофізіологів України, голова його Київського відділення, співголова семінару НАНУ і АМНУ "Молекулярна медицина", заступник голови Комітету з питань біоетики при Президії НАН України, заступник голови Наукової ради з теоретичної та профілактичної медицини АМН України, член Наукової громадської ради ВАК України, член двох спецрад із захисту докторських дисертацій – при Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця

НАНУ та Інституті ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка АМНУ. Олександр Григорович – активний член редакційних колегій і автор журналів “Ендокринологія”, “Фізіологічний журнал”, “Нейрофізіологія”, “Вісник фармакології та фармації” тощо.

Редколегія “Фізіологічного журналу” і наукова громадськість широко вітають Олександра Григоровича Резнікова зі славним ювілеєм і бажають йому міцного здоров’я, творчої наснаги та нових наукових звершень!